



**Državni izpitni center**



P 1 6 2 A 1 0 1 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

# **SLOVENŠČINA**

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

**Sreda, 24. avgust 2016**

**POKLICNA MATURA**

Moderirana različica

## IZPITNA POLA 1

### Splošna navodila

- Kadar kandidat dopolnjuje poved, mora biti odgovor vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilen (npr. nal. 1).
- Pri nalogah, pri katerih mora kandidat podčrtati, prečrtati ali obkrožiti odgovor, upoštevamo pravilnost odgovora, tudi če je oznaka drugačna (npr. nal. 11).
- Kadar pričakujemo odgovor ali rešitev v povedi, lahko kandidat dobi točko za jezikovno pravilnost le, če je poved pomensko ustrezna (npr. nal. 3).
- Pri nalogah izbirnega tipa lahko kandidat obkroži samo eno črko, če v navodilih ni določeno drugače. Če obkroži več črk, se naloga točkuje z 0 točkami (npr. nal. 12).

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ Planica 2015</li> <li>♦ (novinar) Miha Šimrovac</li> <li>♦ vprašani/intervjuvanec/vprašanec</li> </ul>	♦ sogovornik	3 pravilne rešitve = 2 2, 1 pravilna rešitev = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦ fotografija (Petra Prevca)	♦ slika (Petra Prevca)	
	1	<ul style="list-style-type: none"> <li>po smislu, npr., ena od:</li> <li>♦ Da si bralec predstavljajo intervjuvanca/Petra Prevca.</li> <li>♦ pritegne pozornost bralec (in predstavi Petra Prevca)</li> <li>♦ popestriti intervju</li> <li>♦ da vemo, o kom govori besedilo</li> </ul>		
<b>Skupaj</b>	<b>2</b>			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	3	<ul style="list-style-type: none"> <li>po smislu, npr., ena od:</li> <li>♦ Novinar se je pogovarjal s Petrom Prevcem pred finalom (smučarskih skokov) v Planici. Za tega sogovorca se je odločil, ker je bil Peter Prevč v tisti sezoni najboljši slovenski smučarski skakalec / ker je postavil svetovni rekord.</li> <li>♦ S Petrom Prevcem, ki je najboljši slovenski smučarski skakalec, se je pogovarjal dva tedna pred svetovnim pokalom v Planici.</li> <li>♦ Z njim se je pogovarjal pred finalom v Planici. Peter Prevč je postal del skakalne zgodovine.</li> </ul>		2 = pomensko ustrezen odgovor (kdaj se je pogovarjal in zakaj z njim) 1 = pomensko nepopoln ali deloma ustrezen odgovor (npr. če je kandidat odgovoril samo na eno vprašanje) 1 točka za jezikovno pravilnost povedi Kandidat lahko dobi točko za jezikovno pravilnost, tudi če je za pomensko ustreznost odgovora dobil samo 1 točko.

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
<b>4</b>	1	<ul style="list-style-type: none"> <li>◆ 2</li> <li>◆ 5</li> <li>◆ 1</li> <li>◆ 4</li> <li>◆ 3</li> </ul>		
	1	po smislu, npr.: ◆ Nov svetovni rekord (v Planici)	◆ Lov na rekord	
<b>Skupaj</b>	<b>2</b>			

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
<b>5</b>	<b>2</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>◆ NE</li> <li>◆ NE</li> <li>◆ DA</li> <li>◆ NE</li> <li>◆ DA</li> </ul>		5 pravih odgovorov = 2 4, 3 pravilni odgovori = 1

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
<b>6.1</b>	<b>2</b>	po smislu, npr.: ◆ Prvič je nastopal na velikanki pred domačo publiko. / prvi nastop na velikanki pred domačo publiko ◆ Leto pred intervjujem je tam zmagal na zadnji tekmi sezone. / zmagal na zadnji tekmi sezone ◆ V Planici je vedno veliko gledalcev. / veliko gledalcev ◆ Gledalci pričarajo izjemno vzdušje. / izjemno vzdušje		4 pravilni odgovori = 2 3, 2 pravilna odgovora = 1  Upoštevam tudi odgovor v obliki povedi, npr. Petru Prevcu je v Planici všeč, ker je na velikanki prvič nastopal pred domačo publiko, ker je veliko gledalcev in izjemno vzdušje in ker je leto prej tam zmagal na zadnji tekmi sezone.
<b>6.2</b>	<b>1</b>	po smislu, npr.: V Planici se pristaja s precejšnje višine in to mu je (v rekordnem poletu) koristilo pri doskoku. / zaradi pristajanja s precejšnje višine		
<b>6.3</b>	<b>1</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>◆ 1.</li> <li>◆ 3.</li> </ul>		
<b>Skupaj</b>	<b>4</b>			

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
7	2	<p>po smislu, npr., tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>♦ svetovni rekord / polet, dolg 250 metrov</li> <li>♦ zmaga (s svetovnim rekordom) v Vikersundu</li> <li>♦ zmaga v Saporu</li> <li>♦ tretje mesto (v skupnem seštevku) na novoletni turneji</li> </ul>		<p>3 pravilni odgovori = 2 2, 1 pravilni odgovor = 1</p>

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
8	2	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>♦ Peter Prevc je v Vikersundu s poletom, dolgim 250 m, postavil svetovni rekord in je šele drugi Slovenec, ki mu je to uspelo. Po tem izjemnem dosežku v smučarskih skokih se ga bodo vsi spominjali.</li> <li>♦ S skokom, s katerim je postavil svetovni rekord, nadaljuje uspehe slovenskih skakalcev in se je tako uvrstil v zgodovino.</li> <li>♦ To pomeni, da se je z rekordnim poletom vpisal v dolgo zgodovino smučarskih skokov.</li> </ul>	<p>♦ S svojim dosežkom se je vpisal v zgodovino smučarskih poletov.</p>	<p>1 za pomensko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi</p>

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
9	1	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>♦ Preden se je (pri 220 m) začel pripravljati na pristanek</li> <li>♦ Potem ko/Ko ga je začelo dvigovati od tal</li> <li>♦ Potem ko mu je uspel odskok</li> </ul>		
	1	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>♦ ker tam/v desetih dneh ni prikazal nobenega dobrega skoka</li> <li>♦ ker ni osvojil bronaste kolajne</li> <li>♦ ker je za pičle 1,1 točke zgrešil bronasto kolajno</li> </ul>		
	1	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>♦ da si bo tekmo ogledalo veliko gledalcev</li> <li>♦ da bo tam veliko gledalcev, ki bodo poskrbeli za izjemno vzdušje</li> <li>♦ da bo lepo vreme</li> <li>♦ da bo čim boljše nastopil</li> <li>♦ da bo tam izjemno vzdušje</li> </ul>		
	1			za jezikovno pravilnost vsaj dveh pomensko ustreznih stavkov
<b>Skupaj</b>	<b>4</b>			

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
10	2	<p>po smislu, npr., ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>♦ Da, strinjam se. Če skakalec preveč razmišlja o tem, da bi rad dosegel rekord, tega običajno ne doseže, ker ni dovolj sproščen.</li> <li>♦ Da, menim, da določene stvari ali cilje v življenju lažje dosežemo, če jih ne načrtujemo vnaprej, ampak dovolimo, da se sami zgodijo.</li> <li>♦ Strinjam se s Petrom Prevcom. Če bi rekorde lahko načrtovali, bi jih postavljali vsak dan.</li> <li>♦ Da, ker nikoli ne vemo, kakšne bodo okoliščine, počutje ali vremenske razmere.</li> <li>♦ Strinjam se s Petrom Prevcom. Odvisno je od tega, v kakšni formi je skakalec, kako se počuti tisti dan, pa tudi sreča je potrebna.</li> <li>♦ Da, strinjam se, saj se najboljše stvari po navadi zgodijo takrat, ko jih najmanj pričakujemo.</li> <li>♦ Ne, ne strinjam se. Skakalec si mora rekord zelo želeli. Če si česa ne želimo dovolj, tega tudi ne bomo dosegli.</li> <li>♦ Ne, menim, da cilje, uspehe v življenju dosežemo samo, če jih načrtujemo in si zanje močno prizadevamo.</li> <li>♦ Rekordov res ne moremo načrtovati, pa tudi zgodijo se ne kar tako. Zanje je treba trdo delati.</li> </ul>		<p>1 za pomensko ustreznost povedi</p> <p>1 za jezikovno pravilnost povedi</p>

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
11	1	♦ raziskovalni		
	1	♦ pobudne ♦ odzivne		
<b>Skupaj</b>	<b>2</b>			

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
12	1	♦ B		

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
<b>13.1</b>	2	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ NE</li> <li>♦ DA</li> <li>♦ DA</li> <li>♦ NE</li> </ul>		4 pravilni odgovori = 2 3, 2 pravilna odgovora = 1
<b>13.2</b>	1	♦ 2.		
<b>13.3</b>	2	♦ so razmere ugodne, zato je odvisno le od njega, ali bo ubranil vodstvo.	♦ so razmere ugodne, zato je odvisno od njega, ali bo ubranil vodstvo.	1 za pravilno pretvorbo 1 za jezikovno pravinost povedi  Upoštevamo tudi odgovore, v katerih je v posameznem stavku zamenjan besedni red.
<b>Skupaj</b>	<b>5</b>			

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
<b>14.1</b>	1	♦ skakalec		
<b>14.2</b>	1	♦ najboljši		
	1	♦ slovenski ♦ smučarski		
<b>14.3</b>	1	♦ dober		
<b>Skupaj</b>	<b>4</b>			

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
<b>15.1</b>	1	♦ 1./prva		
	1	♦ ed./ednina		
	1	♦ pret./preteklik		
<b>15.2</b>	2	♦ skakalne ♦ skakalec ♦ skakalnici	Upoštevamo tudi besede v drugih oblikah.	3 pravilni odgovori = 2 2, 1 pravilni odgovor = 1
<b>Skupaj</b>	<b>5</b>			

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>	
<b>16</b>	<b>2</b>	Vprašanje	Dov.      Nedov.	3 pravilni odgovori = 2 2, 1 pravilni odgovor = 1	
		Kako se spominjate rekordnega poleta?			♦ X
		Kako bi ocenili iztekajočo se sezono?	♦ X		
		Kaj pričakujete od letošnjega finala ...?			♦ X

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
<b>17</b>	1	♦ ga		Zaporedje rešitev je lahko obrnjeno.
	1	♦ nanj		
<b>Skupaj</b>	<b>2</b>			

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
<b>18</b>	<b>2</b>	♦ Peter Prevc je po zmagi na [J]aponskem, po rekordnem 250-metrskem poletu in uspehu na novoletni turneji ob koncu sezone osvojil tudi mali [K]ristalni globus za najboljšega skakalca v smučarskih poletih.		brez napak = 2 točki 1, 2 napaki = 1 točka Upoštevamo tudi na novo narejene napake.

Naloga 19	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
Ustreznost besedilni vrsti	1	♦ naslov besedila in podpis oz. ime in priimek sporočevalca	Naslov mora biti tematski, npr. <i>Smučarski skoki v Planici, Poročilo s tekme v Planici</i> (samo <i>Poročilo</i> ni ustrezen naslov, lahko pa je nad-/podnaslov).  Zapisa (kraja in) datuma sporočanja desno zgoraj ali levo spodaj ne štejeemo za napako.
	1	♦ obseg besedila	1 točka za najmanj 90 besed
	2	♦ podatki o dogodku: – kateri dogodek se je zgodil (tekma v smučarskih skokih) – kje se je zgodil (v Planici) – kdaj se je zgodil (20. 3. 2015)	3 podatki = 2 2 podatka = 1
Vsebina	3	♦ potek dogajanja: – vrstni red dogajanja oz. kaj vse se je dogajalo • tekmovalni del • družabni del – končni vrstni red (imena in priimki prvih treh uvrščenih ali samo zmagovalca z njegovim dosežkom)	1 1 1
	1	♦ posebna zanimivost ali zanimiv pripetljaj/podatek/izjava (o tekmovanju ali udeležencih ali prireditvi) ali predstavitev vzdušja	Poročilo o poteku dogajanja mora biti napisano v obliki povedi. Če je kandidat določene podatke napisal v alinejni obliki, za tisti del ne dobi točk.
	2	♦ Jezikovna pravilnost	3 napake = – 1 točka, do 0 točk
Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost	2	♦ slogovna ustreznost – natančnost pri navajanju podatkov – pripovedovalno besedilo (glagoli v pretekliku) – brez ponavljanja – enogovorno publicistično besedilo brez prvin uradnega pisma – brez predstavljanja sporočevalca v uvodu besedila (primer neustreznosti: <i>Sem Jan Peterka.</i> )	Za vsako vrsto slogovne neustreznosti odštejemo 1 točko, do 0 točk.  Če je poročilo napisano v obliki uradnega pisma, se za vsako prvo uradnega besedila (npr. sporočevalčev naslov, naslovnikov naslov, nagovor naslovnika, pozdrav, ob podpisu še lastnoročni podpis, priloge) odšteje 1 točka, do 0 točk.  Jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost vrednotimo samo, če je kandidat za vsebino dobil vsaj 3 točke.
	12	Če je kandidat napisal besedilo druge besedilne vrste, npr. vabilo, se naloga ovrednoti z 0 točkami.	



## 1. primer poročila

### Tekma v smučarskih skokih v Planici

V petek, 20. 3. 2015, smo imeli športni dan in s sošolci smo si ogledali tekmo v smučarskih skokih v Planici. Po slavnostnem začetku ob 13. uri je bila ob 14.15 na sporedu poskusna serija. Vsi smo komaj čakali, da se tekma zares začne. Prva serija skokov je bila ob 15.15, tej je sledila še finalna serija. Po obeh serijah so najboljšim podelili nagrade. Za veliko veselje in navdušenje domačih gledalcev sta poskrbela zmagovalec Peter Prevc, ki je dosegel 478,5 točke, in drugouvrščeni Jurij Tepeš. Ta je za eno desetinko točke premagal Avstrijca Stefana Krafta (461,8 točke).

Po tekmi je ob 17.15 sledil še zabavni program z nastopom glasbene skupine Modrijani. Na odru sta se jim za kratek čas pridružila najboljša slovenska skakalca in se pošalila, da bosta na naslednji tekmi zamenjala uvrstitvi. Športni dogodek z zabavnim programom se je končal ob 18.30.

Jan Peterka

## 2. primer poročila

### Zmaga Petra Prevca v Planici

V petek, 20. 3. 2015, smo si člani novinarskega krožka ogledali smučarske skoke v Planici. Zaradi napovedanih zastojev na cesti proti zimskemu središču smo se iz Ljubljane odpravili ob 8. uri. Prispeli smo dovolj zgodaj, da smo najprej fotografirali skakalnico in nekaj pojedli. Nato smo nestrпно pričakovali začetek programa ob 13. uri. Prihajali so navijači iz vseh držav, da bi navijali za svoje izbranice. Ob 14.15 se je začela poskusna serija, uro kasneje pa prva serija skokov. V tej je Peter Prevc dosegel daljavo dneva (248,5 m), v finalni seriji pa je potrdil svojo zmago.

Po podelitvi nagrad so skakalci delili avtogramе. Sledil je nastop skupine Modrijani. Najboljša točka zabavnega programa je bila, ko se je zmagovalec pridružil glasbenikom na odru. Ob 20. uri smo se z lepimi spomini odpeljali domov.

Jana Peterka

## IZPITNA POLA 2

### 1. Vodena interpretacija: Miha Mazzini, Alfred in sin (odlomek), Smrt pred kamerami

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidaturi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

#### Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primeri
<b>2</b>		
0	Ni opredelitive. Opredelitev je napačna.	Odlomek je lirski.
1	Zvrst je poimenovana.	Odlomek Smrt pred kamerami je epski.
2	Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.	Odlomek je epski, saj pripoveduje o Alfredovi izkušnji, vanj pa je kot dramska prvina vključen dialog med Alfredom in komisijo.

#### Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primeri
<b>4</b>		
0	Ni povzetka, ni obnove.	
1	Obnova odlomka z vsebinsko napako.	
2	Obnova odlomka brez vsebinske napake. Povzetek odlomka z vsebinsko napako / z vsebinskimi napakami.	Odlomek govori o Alfredu, ki je bil bolan. Po televiziji je videl, da iščejo udeležence resničnostnega šova za visoko nagrado. Prijavil se je, vendar mu je bilo pred komisijo slabo. Ko pove, da je na smrt bolan in da bi umrl pred kamerami, postane slaven. Vendar producent ni zadovoljen, saj je njegovo umiranje netelevizijsko.
3	V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	V odlomku izvememo, da se je Alfred prijavil za sodelovanje v resničnostnem šovu. Na avdiciji je komisiji dejal, da je na smrt bolan, zato so ga sprejeli. Postal je slaven.
4	Povzetek odlomka brez vsebinske napake.	Odlomek govori o Alfredu, ki se je prijavil na resničnostni šov. Najprej mu ni kazalo prav dobro, saj komisije ni ravno prepričal. Kasneje jim je rekel, da je na smrt bolan, kar ga je spravilo v oddajo. Čez čas so mu povedali, da to ni, kar so pričakovali, in da razmišljajo o prekinitvi pogodbe. Bil je osramočen.

### Opis odnosa komisije do Alfreda (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primeri
<b>2</b>		
0	Opisa ni. Opis je napačen, ne ustreza odlomku.	Komisija nima odnosa do Alfreda.
1	Opis je skop/površen/nejasen. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Komisijo začne Alfred zanimati, potem pa se ga naveliča. Alfred je slišal enega od članov komisije vzdihniti, da z njim izgubljajo čas. Ko pa je povedal, da je na smrt bolan, so ga s sladkim glasom spraševali, koliko mu še ostane. Slišal je izraze prime time, media plan in telemetrija.
2	Opis je jasen, natančen.	Komisije Alfred sprva ne zanima, potem je do njega lažno prijazna, nazadnje pa razočarana nad njim.

### Razlaga, zakaj je Alfred zanimiv (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primeri
<b>2</b>		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Zanimiv je, ker je zadržan.
1	Razlaga je skopa/površna/nejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Alfred ji postane zanimiv, ker bi rada videla, da bi nekdo umrl pred kamerami. Ko je glasneje ponovil, da je na smrt bolan, je komisija staknila glave in ugotovila, da bi ji to lahko prišlo prav.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Komisija je videla v Alfredovi smrti priložnost zase. Prepričana je bila, da bo to povečalo gledanost oddaje. Na moralo se ni ozirala, Alfredovo »umiranje« je bilo zanjo le možnost za medijski prodor v javnost.

### Razlaga Alfredovega odziva (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primeri
<b>2</b>		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Alfred je nesrečen, ker ne bo mogel poravnati stanarine.
1	Razlaga je skopa/površna/nejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Alfred je žalosten. Osramočeno je sklonil glavo in spoznal, da tudi tega ni bil sposoben zadovoljivo opraviti.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Alfred je po producentovih besedah osramočен. Njegova sklonjena glava pove, kako slabo se je v tistem trenutku počutil. Bil je razočaran. Želel si je enkrat nekaj doseči, biti zanimiv in uspešen, pa je vse padlo v vodo.

## Citirana poved (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primeri
<b>2</b>		
0	Citata ni. Citat ni smiselno povezan z razlago.	»Razmišljajmo, da bi prekinili pogodbo.«
1	Citirani sta dve povedi.	»Alfred je ostramočeno sklonil glavo. Smrt je bila še nekaj iz življenja, česar ni bil sposoben dovoljivo opraviti.«
2	Citirana je ena poved.	»Alfred je ostramočeno sklonil glavo.« / »Smrt je bila še nekaj iz življenja, česar ni bil sposoben dovoljivo opraviti.«

## Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primeri
<b>2</b>		
0	Povzetka ni. Povzetek se ne nanaša na razlago, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).	
2	Povzetek se nanaša na razlago. (0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)	Z neuspešno izkušnjo pri resničnostnem šovu je Alfredova samozavest še nižja kot prej.

## Mnenje o Alfredovi odločitvi (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primeri
<b>2</b>		
0	Mnenje ni izraženo. Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	Moje mnenje je, da se je Alfred napačno odločil, boljše bi bilo, da bi si zaslužil denar na pošten način.
1	Mnenje je nejasno, nerazloženo.	Mislilim, da je Alfred izgubljen moški, ki ni zadovoljen s seboj, zato se prijavi na resničnostni šov. Ob tem seveda misli tudi na nagrado, ki bi mu spremenila življenje.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Menim, da je Alfredova odločitev, da se prijavi na resničnostni šov, absurdna. Kdor koli to naredi, se norčuje iz sebe in gledalcev. V tem, da se izpostaviš medijem in slavi, ne vidim koristi za človekov duševni razvoj. Če tako deliš svoje osebne težave z javnostjo, uničiš svojo zasebnost. Alfred si ne bi smel želeli obogateti na račun bolezn.

### Presoja vloge medijev v človekovem življenju (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primeri
<b>2</b>		
0	Presoja ni izražena. Presoja je izražena kot skopa trditev/ni povezana z odlomkom.	Mediji imajo lahko pozitivno ali negativno vlogo.
1	Presoja je nejasna, nerazložena/nakazana v primeru iz življenja.	Mislím, da imajo mediji na nas velik vpliv, saj iz njih izvemo vse. Pomislím samo na nedavne teroristične napade v Evropi, ko smo vsi bili v strahu, kaj se bo še zgodilo.
2	Presoja je jasna, razložena.	Mislím, da imajo mediji preveliko moč. Njihova dobra stran je, da takoj izvemo za vse dogodke in nevarnosti, kar lahko pomaga pri preprečevanju nesreč. Po drugi strani pa lahko vplivajo na nas z novicami, ki so prirejene. Še bolj zaskrblijujoče je, da so nadomestili pristne človeške odnose in da so mnogi popolnoma zasvojeni z njimi. Ni dobro, da na socialnih omrežjih ljudje razkrivajo svojo zasebnost. Žal prihaja pogosto do manipulacij in priredb profilov, kar je že marsikomu zagrenilo ali uničilo življenje. Tega se premalo zavedamo.

### Utemeljitev presoje s primerom iz življenja (Predstavitve dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primeri
<b>2</b>		
0	Naveden ni noben primer. Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.	Resničnostni šovi pritegnejo nevedne ljudi, ki mislijo, da gre za njihovo veliko priložnost v življenju.
1	Primer je samo imenovan/nakazan.	Ko smo iz medijev izvedeli za terorizem v Nemčiji, je zavladal preplah. Hitro so se razširile novice o ogroženosti v vsej Evropi in strah je marsikoga oropal potovanja med počitnicami.
2	Primer je opisan.	Odvisnost od medijev opažam tudi v svoji družbi. Ko se na primer dobimo ob kavi, pogovor ne teče gladko, saj vsako minuto koga zmoti telefon. Sogovornik recimo prekine pogovor, da bi preveril, ali je kaj novega na omrežju. Namesto da bi se pogovarjali, velikokrat gledamo vsak v svoj telefon in se ne poslušamo več. Prej se zaupamo osebi, ki smo jo spoznali na Facebooku, kot nekomu, ki živi z nami. Izgubljajo se pristni medčloveški odnosi.

### Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
<b>2</b>	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

### Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
<b>2</b>	Slovnična pravilnost
<b>2</b>	Pravopisna pravilnost
<b>2</b>	Slogovna ustreznost

Za vse velja:

Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

### Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.

## 2. Samostojna interpretacija: Vanja Pegan, Čoln (odlomek)

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

### Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primeri
2		
0	Ni opredelitive. Opredelitev je napačna.	Odlomek je iz knjige Čoln.
1	Zvrst je poimenovana.	Odlomek je epski.
2	Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.	Odlomek je epski, pripoveduje o dogodkih. V njem so izraženi tudi občutki in razmišljanje, to je značilno za liriko.

### Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primeri
4		
0	Ni povzetka, ni obnove.	
1	Obnova odlomka z vsebinsko napako.	
2	Obnova odlomka brez vsebinske napake. Povzetek odlomka z vsebinsko napako.	Mož je pred obiskom nakupil stvari zase in za starko. Na poti k njej je videl veliko ogromnih plakatov, ki so prikazovali izdelke in srečne ljudi. Nasiini plakati mu niso bili všeč, bil je slabe volje. Ko je zagledal še zadnjega, se je zelo razjezil.
3	V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	Človek, o katerem piše pisatelj, opazuje med vožnjo velike plakate in razmišlja o njih. Primerja novi in stari svet ter ugotavlja, kako so se ljudje spremenili. Njega ti veliki plakati motijo, zaradi njih je slabe volje.
4	Povzetek odlomka brez vsebinske napake.	Moški opravi skromen nakup zase in za neko gospo. Ko se pelje k njej na obisk, opazuje velike plakate z različnimi reklamami in razmišlja o njih ter o sodobnem svetu. Zaradi tega razmišljanja postane slabe volje. Ob koncu vožnje zagleda še majhen tovarnjak z ogromnim plakatom. Takrat glasno izrazi svoj posmeh.

### Prepoznavna – izbira problema/prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primeri
<b>3</b>		
0	Problem ni izbran. Literarna prvina ni izbrana.	
1	Izbran je problem, ki je v odlomku samo nakazan. Izbrana je prvina, ki ni bistveno povezana z osrednjo prvino.	skromnost in skrb za drugega
2	Izbran je problem, ki je smiselno povezan z osrednjim problemom. Izbrana je prvina, ki je smiselno povezana z osrednjo prvino.	potrošniška družba
3	Izbran je osrednji problem odlomka. Izbrana je osrednja prvina odlomka. (Upoštevamo tudi poimenovanje v naslovu. Problem, izbran za ta vzorec samostojne interpretacije, je natisnjen krepko.)	pomen in vpliv plakatov / <b>nasilje reklamnih plakatov</b>

### Razlaga izbranega problema/izbrane prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primeri
<b>3</b>		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Moškemu, ki razmišlja o njih, se zdijo plakati nasilni, ker živi v revščini in ve, da si ne more ničesar kupiti.
1	Razlaga je skopa/površna/nejasna.	V tem odlomku so reklame na plakatih nasilne, ker jih je preveč in prikazujejo svet, ki ni resničen. Kažejo samo zmagovalce.
2	Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Mož misli, da je bilo nekoč v človekovi glavi vedno dovolj prostora za dvom, razmislek, pravico do lastnega pogleda, zdaj pa so naša resničnost veliki plakati ob cestah, na avtobusih in v njih, na zidovih in drugje. Po njegovem mnenju so tisti, ki verjamejo, da je zmagovalen in kapitalsko donosen svet tudi njihov, če postanejo kupci reklamiranih izdelkov, izgubili stik s samim seboj in z lastnim občutkom za dobro, lepo, potrebno. Zato je kritičen in izraža svoj posmeh.
3	Razlaga je jasna, natančna.	Problem je nasilje reklamnih plakatov. Moški v odlomku je kritičen do tega pojava. Kot nasilje ga doživlja predvsem zato, ker ne more pred njim nikamor zbežati. Povsod mora gledati ogromne plakate, ki želijo ljudi privabiti k nakupu tako, da jim z različnimi izdelki kažejo svet lepši, kot je. Moški misli, da zaradi potrošništva mnogi ne vedo več, kaj je res dobro, lepo in potrebno, in da ne razmišljajo več s svojo glavo. Njegova kritičnost izhaja iz tega, da je sam drugačen. Je tudi skromen in pozoren do sočloveka, to vidimo v prvem odstavku.



### Utemeljitev razlage z opisanim ali s citiranim primerom iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primeri
<b>2</b>		
0	Primer ni opisan. Citata ni. Citat/primer ni smiselno povezan z razlago.	»V soboto je šel po nakupih.« »Zmagovalci, zmagovalci z obcestnih plakatov.«
1	Opisani primer/citat ni natančno v skladu z razlago, a je smiselno povezan z njo. (Opisani primer se ne upošteva, če je v razlagi že parafraziran ustrezen del odlomka.)	
2	Opisani primer/citat je natančno v skladu z razlago. (Opisani primer se ne upošteva, če je v razlagi že parafraziran ustrezen del odlomka.)	»Ni si mogel pomagati: nasilno pisani so vstopali vanj in ni jim mogel ubežati.« / »Razmišljanje o plakatih ga je spravilo v slabo voljo.« / »Bili so vsepovsod: ob cesti, na avtobusu, v avtobusu, na zidovih, v trgovinah, celo v Bonbonteri ...« / »Ko se je mimo njega pripejal kamiončin, ki je namesto tovora prevažal ogromen plakat, si ni mogel kaj, da se ne bi zakrohotal na ves glas.«

### Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primeri
<b>2</b>		
0	Povzetka ni. Povzetek se ne nanaša na razlago, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).	
2	Povzetek se nanaša na razlago.	Zaveda se torej, da so reklamni plakati učinkoviti samo med ljudmi, ki so naivni in nekritični, njegova osebna težava pa je, da mora tudi sam živeti v na videz zmagovalni potrošniški družbi.
(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)		

### Mnenje o problemu/prvini v odlomku (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primeri
<b>2</b>	<b>Merila</b>	<b>Primeri</b>
0	Mnenje ni izraženo. Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	Plakati bi morali biti manjši in lepše oblikovani.
1	Mnenje je nejasno, ni razloženo.	Gospod ima prav, plakatov je res povsod preveč. Mislim, da okolje predvsem pokvarijo, redkeje pa ga polepšajo. Zato po mojem mnenju tisti, ki je na plakatu, ni zmagovalec. In sreča je lahko samo zaigrana.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Če bi bilo več takih posameznikov, bi bilo morda v našem okolju manj reklamnih plakatov, ker bi tisti, ki vabijo kupce z njimi, ugotovili, da ta njihova sredstva niso učinkovita. Glede na to, kakšen je moški v odlomku, se mi zdi razumljivo, da ima odpor do nasilnih reklam. Verjetno je tudi pripadnik starejše generacije, ki ni bila od malih nog izpostavljena takšnemu »bombardiranju« s ponudbami izdelkov. Mi mlajši smo tega bolj navajeni, mislim pa, da nas ogromni plakati z reklamami manj motijo tudi zato, ker vsaj nekaterih niti ne vidimo. Na mestih, omenjenih v odlomku, namreč gledamo pametne telefone, celo ko gremo po cesti.

### Mnenje o problemu/prvini na splošno (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primeri
<b>2</b>	<b>Merila</b>	<b>Primeri</b>
0	Mnenje ni izraženo. Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	Za plakate gre zelo veliko denarja, ampak očitno se to izplača.
1	Mnenje je nejasno, ni razloženo/nakazano je v primeru iz življenja.	Po mojem mnenju je povsod preveč reklam. Najbolj smiselne so tiste, s katerimi trgovine na letskih obljublajo znižane cene. Od njih imajo nekaj tudi ljudje z malo denarja. Reklame na velikih plakatih pa so v glavnem za bogate.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Veliki plakati bi bili bolj sprejemljivi, če bi bila na njih drugačna vsebina, ne reklame za izdelke, ki imajo za edini cilj dobiček kapitalistov. Mene na primer ne motijo plakati, ki prikazujejo naravne lepote naše domovine, saj poleg tega, da spodbujajo turizem, krepijo tudi našo narodno zavest. Vsekakor pa se mi zdijo vse plakatne reklame manj nasilne kot tiste, ki nam jih vsiljujejo na televiziji in na spletu. Televizijske in spletne reklame nas res motijo pri razmišljanju in nam kradejo čas. Če vidim plakat, se lahko obrnem stran in počnem naprej, kar sem počel, reklama na televiziji in na spletu pa me prisili, da to odložim.

### Utemeljitev mnenja s primerom iz lastnih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primeri
<b>2</b>		
0	Naveden ni noben primer. Naveden je primer, ki ne utemeljuje mnenja.	Jaz gledam samo plakate, ki vabijo na koncerte, saj imam rad glasbo.
1	Primer je samo imenovan/nakazan.	Reklamni plakati, letaki, spletne in televizijske reklame ... Nekateri se nanje odzivajo in na veliko kupujejo, drugi jih ne marajo. Veliko ljudi ima na poštnem nabiralniku znak, ki prepoveduje reklamne letake.
2	Primer je opisan.	Zaradi televizijskih reklam, ki neprestano prekinjajo filmske zgodbe, sem začel hoditi v kino. Prekinitve v najbolj napetih trenutkih so me velikokrat razjezile. Nasilje reklam sem videl tudi v tem, da se je v njihovem času glasnost povečala. Potem mi je prijatelj povedal, da prav zaradi tega nasilja raje gleda filme v kinu, in mi predlagal, da grem neko soboto z njim ter poskusim še sam. Bil sem zadovoljen. V kinu so sicer tudi reklame, vendar le izjemoma za izdelke, v glavnem pa za druge filme. Vse predvajajo pred začetkom filma, filmska zgodba pa ostane neprekinjena celota. Zdaj nas je v našem prijateljskem krogu že kar nekaj ljubiteljev kina. Vesel sem, ker sem uspel s tem svojim premikom ubežati nasilju reklam. Žal pa se v sodobnem svetu reklamam ne moremo čisto izogniti.

### Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
<b>2</b>	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

### Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
<b>2</b>	Slovnična pravilnost
<b>2</b>	Pravopisna pravilnost
<b>2</b>	Slogovna ustreznost

Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

Za vse velja:



### Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, lahko pri zgradbi doseže največ eno točko; če napiše manj kot 200 besed, lahko pri JPSU doseže največ tri točke.
- Za izviren naslov samostojne interpretacije pristejemo skupnemu seštevku točk eno točko do največjega možnega števila (30).